

Zapošljavanje hrvatskih državljana u Švicarskoj od 1.1.2022

Hrvatska je 2013. godine postala punopravnom članicom EU, a 2017. je potpisan Sporazum EU i Hrvatske o slobodnom kretanju osoba u granicama EU članica. Švicarska je, međutim, uvođenjem kontingenata i drugih otežavajućih uvjeta, unatoč spomenutom Sporazumu, uvela privremena ograničenja pristupa švicarskom tržištu rada za hrvatske državljane. Sva ta ograničenja su, nešto ranije nego je očekivano, ukinuta od 1. siječnja 2022.

Švicarska se ipak, ako broj hrvatskih državljana koji budu tijekom 2022. tražili zaposlenje u Švicarskoj prijeđe određeni prag, može pozvati prema priopćenju Saveznog vijeća, na tzv. zaštitnu klauzulu i ponovo ograničiti) dobivanje radnih i boravišnih dopusnica za hrvatske državljane od 1. siječnja 2023. pa najviše do kraja 2026.

Od 1. siječnja 2022. svi hrvatski državljani koji žele raditi u Švicarskoj mogu, bez ikakvih ograničenja i pod istim uvjetima kao i državljani drugih EU i EFTA članica, tražiti i prihvaćati posao u Švicarskoj. To konkretno znači da su ukinuti kontingenti, prvenstvo zapošljavanja radnika s domaćega tržišta kao i ispitivanje uvjeta zapošljavanja i plaća. To također znači da su hrvatski državljani sami odgovorni za pronalaženje zaposlenja kao i prijave na općini u mjestu stanovanja. Konkretnije rečeno to znači da tražitelj posla kada nađu zaposlenje i dobiju radni ugovor, trebaju se najprije prijaviti na općini stanovanja radi pokretanja postupka za izdavanje boravišne dopusnice (vize). Tom prigodom treba, uz preslik vrijedeće putovnice ili osobne iskaznice, priložiti i preslik radnoga ugovora ili potvrdu poslodavca o zapošljavanju.

Nakon prijave na općini moguće je započeti raditi sukladno datumu navedenom u radnom ugovoru, ne čekajući dobivanje dopusnice. Ako netko traži i dobije zaposlenje a da još nije prijavljen u Švicarskoj, dok je, recimo, u Švicarskoj kao turist ili u posjetu prijateljima i rodbini, ne smije početi raditi dok nema službeno prijavljenu adresu stanovanja. To može biti adresa već iznajmljenog vlastitog stana ili neka privremena adresa - primjerice prijatelja, znanaca ili rodbine koji, prije nego se prijavite na njihovoj adresi, moraju prethodno zatražiti i dobiti odobrenje svojih stanodavaca. Budući da među općinama, kada je riječ o neophodnim dokumentima za prijavu boravišta, postoje određene razlike, uputno je poći izravno na općinu boravka i raspitati se koji dokumenti su potrebni.

V. Matolić / srpanj 2022